

Innspill til handlingsplanen om bærekraftsarbeidet i Norge

Implementeringen av bærekraft går altfor sent.

Det viser FNs egne rapporter, Riksrevisjonens nylige kritikk av myndighetene, og det viser også vår undersøkelse av bærekraftsarbeidet i Norge; [State of Sustainability Norway 2020](#), med 167 respondenter fra Norges ledende bedrifter innen bærekraft lansert 26 november¹.

Ambisjonene er høye, men implementeringen og kompetansen er på et kritisk lavt nivå. Vi har ikke tid til å vente mange år på at dette skal bedres og modnes.

Derfor har vi 1 forslag til disruptiv, systemisk endring.

Målsetningen vår er å komme med et forslag som kan ha størst mulig effekt, først og fremst i Norge, men som også kan gi ringvirkninger internasjonalt.

- Suksesshistorien med incentiviseringen av elbiler i Norge har gått verden rundt. Dette har fått en ny kategori av biler til å bli superpopulære i Norge. Hva om man gjorde det samme for bedrifter?
- Vårt forslag er å opprette en **ny juridisk struktur** ved navn Regenerativt Selskap (RS) som et alternativ til et ordinært Aksjeselskap (AS). RS vil bli en slags bedriftsversjon av elbil, hvor aksjeselskapene til sammenlikning da blir "bedriftsverdenens fossilbil".
- RS bør gis **sterke skatte- og avgiftsmessige incentiver** (slik som elbilene) for å få flest mulig til å ta det i bruk og dermed skape mest mulig effekt. F.eks lav/differensiert arbeidsgiveravgift, lavere selskapsskatt, null utbytteskatt fra utbytter fra RSer, bedre opsjonsbeskatning for gründere.
- **Et Regenerativt Selskap (RS) karakteriseres enkelt sagt av at det gir mer tilbake til samfunn og omverdenen enn det selskapet henter ut**, og vil måtte ha vedtektsfestet / ha et juridisk forpliktelse til bruke sitt virke og eksistens til å maksimere positiv impact, skape mest mulig helhetlig verdi (i et multi-kapital perspektiv), bidra til regenerativ vekst og ha ambisjon om null negativ påvirkning.

---

¹ Fullverdig rapport av State of Sustainability in Norway 2020 publiseres i uke 51 2020

- Det bør forøvrig ha en så lik og kjent struktur som et AS som mulig, f.eks med aksjeeiere, utbyttmuligheter, regnskapsplikt osv for å gjøre det lett å implementere. Det må naturligvis også innføres revisjon og juridisk kontroll for selskap over en viss størrelse, for å etterprøve at vedtektene følges og ikke brukes kynisk til utelukkende å oppnå økonomisk fordel.
- Et RS skiller seg fra et Ideelt AS hvor overskuddet skal tilfalle et godt formål. I et RS handler det ikke om hvor overskuddet går, men at man skaper endring gjennom sitt virke; gjennom sin kjernestrategi, forretningsmodeller, og det operasjonelle. I et RS vil selskapets strategi/måten å tenke regenerativ bærekraftig forretningsdrift på være vedtektsfestet; endringene gjennomsyrrer hele bedriften, og er en mer helhetlig verdiskaping fra egen forretningsmodell.
- Innføringen av Regenerativt Selskap som juridisk struktur vil være et naturlig tillegg til å forbedre dagens AS og ASA-modell i en mer bærekraftig retning.
- **Innføringen av Regenerativt Selskap (RS) som juridisk alternativ til AS vil kunne radikalt akselerere bærekraftsarbeidet i privat sektor**, uten å gå på bekostning av verdiskaping og fortjeneste. Mange bedrifter og ledere er klare for å heve ambisjonsnivået, og en effektiv matching med sterke skatteincentiver gjør at dette kan bli en nasjonal suksesshistorie med internasjonale ringvirkninger - på lik linje med myndighetenes incentivisering av elbiler.

Handlingsplanen bør omhandle løsninger som utløser den nødvendige omstillingen til et bærekraftig næringsliv for fremtiden, og vi håper dette forslaget vurderes seriøst - som et av de litt mer disruptive forslagene i bunken. Vi kunne også kommet med en rekke inkrementelle forslag til strategisk og praktisk forbedring, men velger å ha fokus på hovedforslaget vårt over.

Hvis vi skulle oppsummert mer inkrementelle forslag basert på forskning rundt verdiskaping og lønnsomhet på bærekraft, funn fra vår egen State of Sustainability Norway 2020-undersøkelse og vår egen praktiske erfaring i møte med ledende bedrifter i Norge og internasjonalt, så ville vi kommet med forslag til en stegvis oppskrift som bedrifter bør følge for å få mest mulig effekt på bærekraft og verdiskaping - se nedenfor.

7 steg til mer verdiskapende og lønnsom bærekraft

1. Bærekraft må inn i bedriftenes eksistensgrunnlag, kjernestrategi og forretningsmodeller.
2. Bedriften må velge ut og fokusere på de aller mest signifikante temaene for sin bedrift og bransje, hvor man kan gjøre en aller størst positiv forskjell for verden.
3. Bedriftenes styre og ledelse må ha strategisk commitment til bærekraft, på ekte.
4. Bedriftene bør jobbe med bærekraft inn i innovasjon og utvikling av produkter og tjenester, så langt det lar seg gjøre.
5. Bærekraft må implementeres inn i alle funksjonsområder og aktiveres inn mot samtlige av bedriftens interesser internt og eksternt.
6. Man må sørge for at kunnskapsnivået for bærekraft og bærekraftig forretningsdrift kartlegges og heves betraktelig. Ressurser må avsettes.
7. Man bør delta i relevante bærekraftssamarbeid og ta i bruk 2-4 eksisterende rammeverk og rapporteringsstandarder for å måle, rapportere og kalibrere sin reelle ytelse mot de ledende aktørene globalt (som f.eks SASB/IIRC/GRI/Future Fit).

Ved å fokusere på disse 7 punktene, vil det bli hensyntatt hvilke bærekraftstemaer som er de viktigste for hver enkelt bedrift, og hvor hver enkel bedrift kan gjøre mest nytte og skape mest mulig verdi - både finansielt og samfunnsmessig.

Offentlige myndigheter burde ha et større fokus på helhetlig og strategisk bærekraft - og ikke fordele bare noen få av SDGene. F.eks bør man heller dulte hver enkelt bedrift til å ta inn bærekraft i kjernestrategi og forretningsmodeller, samt velge hvilke 1-4 temaer som er viktigst for dem på bærekraft. Det bør heller kreves at bedriftene sier noe om dette heller enn å kun måle enkelte klima/miljøtiltak - f.eks i DFØ, i offentlige innkjøp, hos departementene eller i virkemiddelapparatet. Dette vil føre til et mye større mangfold av bærekraft i praksis, og et mer strategisk fokus på bærekraft hos bedriftene vil ha større effekt enn inkrementelle indikatorforbedringer og konkrete tematiske krav.